

פניני מבשר טוב

ליקוטי אמרים מתורת כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א
מביאלא

פרשת בראשית

בכוונת דברי קדשו קדשו שהם מעלים את האדם תדיר לאותם עולמות עליונים ושמים וארץ חדשים. אלא שהם מחדשים בכל יום מעשה בראשית, ומוסיפים - וכן גורעים מקדושתו - לצורך הענין. ועל ידי זה האדם הוא במצב ובמקום עולם אחר - עולמות חדשים.

וכן על ידי הניסים והנפלאות החדשות - מתחדש האמונה אצל האדם, ויכול להגיע לבחינה זו, להכיר בחסדי ורחמי השם יתברך ונפלאותיו וטובותיו שבכל עת עצמו, ולהודות על כך.

הקדמה לרבותינו מאורי הגולה ח"א עמ' קנ

תפקיד האדם לתקן עצמו - ובכך נהיה שותף להשי"ת בבריאתו

**וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים נַעֲשֶׂה אָדָם בְּצַלְמֵנוּ
כְּדֹמֹתֵינוּ. (א כו)**

הנה, בכל יום קודם שחרית אומרים אנו 'לעולם יהא אדם ירא שמים בסתר ובגלוי' ויש שגרסו [כמרן אדמו"ר החלקת יהושע זי"ע] 'בסתר כבגלוי', ולכאורה המילה 'אדם' מיותרת, שהרי יכלו לומר 'לעולם ירא שמים', ומוכח מזה שיש כאן ציווי מיוחד

מאמר השם יתברך בבריאת העולם - מחיה ומהווה כל הבריאה כולה בכל עת
בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֱלֹקִים אֶת הַשָּׁמַיִם וְגו'. (א)
(א)

יתבאר גם כן הטעם שנאמר בתורה "בראשית ברא אלקים" ולא "אלקים ברא בראשית", כמו שבאמת תרגמו השבעים ושנים זקנים לתלמי המלך [עיין מגילה ט:]. דבא לרמז, כי בריאת בראשית נשאר לעולם בבחינה זו: שתמיד אפשר להכיר מעשי בראשית על ידי התורה. וכמו שהבאנו מזקני בדברי בינה, שהצדיקים יכולים לראות בפועל ממש מעשי בראשית כשלומדים פרשת בראשית.

וזה הביאור בגמרא ראש השנה [לב]. "בראשית נמי מאמר הוא, דכתיב [תהלים לג] דבבר ה' שמים נעשו". כי היה בריאה מיוחדת של בראשית, שיוכלו תמיד להכיר הבראשית של הבריאה - וידעו שרק בעשרה מאמרות נברא העולם...

ומעתה יתבאר מה שהבאנו מספה"ק נועם אלימלך [בביאור הפסוק דבבר ה' שמים נעשו] שהצדיקים על ידי חידושי תורתם בוראים שמים חדשים. ולדברינו אין צריך לאמר

ממש, וכלומר, שהיו רואים אור אלקותו יתברך השופע מכל התורה והמצוות. וזה הראה הנועם אלימלך לכל אחד ואחד בפרטיות לחייו, היינו, מה שנוגע לו. וזה כח צדיקי אמת שבכל דור.

ובאמת כך היה מראשית בריאת העולם, עד חטא אדם הראשון. כנאמר "ויקרא ה' אלהים אל האדם ויאמר לו איכה. ויאמר את קליך 'שמעתי' בגן ואירא כי עירם אנכי". כי עד החטא היה בחינת 'ראיה'. וזה הפסיד בחטא. ואחר כך, במתן תורה שנתעלו ונזדככו ישראל בתכלית, זכו לחזור לבחינת זו, בחינת 'ראיה', בחוש - על רוחניות, ו'שמיעה' על גשמיות. היינו, שכל הענינים הרוחניים היו אצלם בחוש ומקורב בבחינת ראיה, ואילו הענינים הגשמיים היו אצלם בבחינת שמיעה. והוא שאמרנו שכן הוא בכל דור אצל צדיקי הדור - אצלם הוא תמיד בחינת מתן תורה של "רואים את הנשמע, ושומעים את הנראה". אחר כתבי זה, הראוני שכבר כתב כן בסה"ק תפארת שלמה [רמזי פרשת החודש].

לישועתך קויתי ה' עמ' לט

על ידי שייטיב האדם מעשיו יזכה להשגחה פרטית גדולה יותר

בְּזַעַת אֶפֶיךָ תֹאכַל לֶחֶם. (ג יט)

וענין ההשגחה הפרטית הנבדלת הוא לפי מעלת הנבואה. על דרך משל: כמו שהאדם משגיח על כל גופו בהשגחה יתירה מכל מקום אין דומה ההשגחה על אבר סתם כמו על אבר נכבד וחיוני יותר, כדוגמת העין, שאף שכל הגוף נתון בהשגחה, אין ההשגחה מתמדת ופרטית בו כמו על אבר

'לעולם יהא אדם' שעל כל אחד להיות 'אדם' (א מענטש) ולהתנהג באנושיות.

ובבריאת העולם איתא הלשון 'נעשה אדם בצלמנו כדמותנו', ובחז"ל איתא שהמלאכים אמרו להשי"ת שלשון זה נותן מקום לטעות כביכול יש שתי רשויות, ואמר להם הקב"ה שכל הרוצה לטעות יבוא ויטעה. אך צריך להבין מפני מה באמת נאמר לשון זו של 'נעשה' אדם, הרי הבורא יתברך הוא יחיד ואפס זולתו, ומהו לשון זה של 'נעשה' לשון רבים. אלא כמבואר ברוקח הלשון 'נעשה' רומז על האדם, שהבורא יתברך ברא את האדם, אך נותן לו מקום להשלים ולתקן את עצמו, ויש לו הרבה עבודה להשלים ולתקן, וזה 'נעשה אדם' שהאדם צריך להשלים את בריאת ה'אדם' על ידי שמתקן את עצמו.

(מתוך 'תמצית הדברים') דרשת סליחות תשפ"ג

בחטא עץ הדעת ירד מדריגת האדם מבחינת ראיה לרמת שמיעה בלבד

וַיִּקְרָא ה' אֱלֹקִים אֶל הָאָדָם וַיֹּאמֶר לוֹ אֵיכָה וַיֹּאמֶר אֶת קִלְדִּי שָׁמַעְתִּי בְּגַן וַאֲיִרָא וְגו'. (ג ט-י)

יתבאר מה שהביא המאור ושמש על הקדוש הרבי ר' אלימלך זצלה"ה, שכאשר היה מדבר, היה נראה לכל אחד כאילו מכוון ביחוד אליו. כי אצלו היה בבחינת מתן תורה, וכולם ראו את הנשמע וכו', שהגיעו בני ישראל למדרגה שגם בחינת שמיעה היה ראיה, דהיינו, דברים רוחניים מופשטים, בבחינת 'שמיעה', שהם רחוקים מבני אדם, ולא עצם אמיתת המציאות - היה אצלם בבחינת 'ראיה', שהיו רואים זאת בחוש

[פב]: "תניא רבי שמעון בן אלעזר אומר: מימי לא ראיתי צבי קיץ וארי סבל ושועל חנוני, והם מתפרנסים שלא בצער וכו'..."
 והנה לפי מה שיזכה ויטיב מעשיו, כך יזכה להשגחה העליונה עליו בפרטות ופרטי פרטות. והוא מה שמובא בסה"ק של הרה"ק ר"נ מברסלב וצוקללה"ה: שהאדם צריך להתפלל שלא יהא מזונו כבעל-חי, והבן.
 חנוכה (מגמ"ח) עמ' ט

אף שטרוד האדם - יידע שמחובר להש"ת

וַיִּגְרַשׂ אֶת הָאָדָם וַיִּשְׁכַּן מִקְדָּם לְגֵן עֵדֶן וְגו'. (ג כד)

וכמו שמצינו באדם הראשון שנתגרש מגן עדן, ואף על פי כן, איתא בתנא דבי אליהו [רבה א]: "ויגרש את האדם, מלמד שנתן לו הקב"ה גירושין כאשה". והיינו, אף שנתגרש, בכל זאת גירושיו הן כאשה - שלא ניתק הקשר לגמרי. כמ"ש בירושלמי כתובות [סב]. "ומבשרך לא תתעלם, זו גרושתו". והיא קודמת בצדקה לשאר בני אדם, משום שנשאר שייכות לבעל אפילו לאחר הגירושין.

וענין הגירושין דאדם הראשון, אמר הבעל שם טוב הק' דהיינו שנטרד בעולם הזה, [ויתבאר במקו"א]. אכן בוודאי בכל מקום ובכל מצב שנמצא, יש לו שייכות להשם יתברך שמלא כל הארץ כבודו. ואף שהוא מוקף בטרדות וטרחות וכל מיני מניעות, יידע שהשם יתברך עמו. ועל ידי שמכיר בזה שהשם יתברך מלא כל הארץ כבודו ומסתתר גם בכל הענינים הגשמיים - על ידי זה ירום רישיה ויתנשא למעלה, ולא ינתק מן הקדושה.
 מאמר הכרת הטוב עמ' שעד

אשר תפקידו נכבד ביותר, וכפי ערך הדבר כך רוב ההשגחה. וכיו"ב בכללות הבריאה, כל אחד לפי מעלתו כן ההשגחה עליו מיוחדת לפי ערכו. וכמו המלך שהשגחתו במאכל ומשתה ובריאותו ושאר צרכי גופו פרטית ומדוקדקת יותר מאנשי ההמון. וכן שאר אנשים מעודנים ואינני הדעת ההשגחה בהם מדוקדקת מאשר אנשים גסים ומגושמים כו. והכלל: כל אחד לפי מעלתו המיוחדת כך נבדלת ההשגחה אצלו לפי פרטי מעלתו.

וכן בהשגחה העליונה: כפי ערך מעלת האדם כך ההשגחה העליונה נבדלת משאר הברואים. והצדיקים שהם תכלית הבריאה, ע"כ ההשגחה בהם ביותר, כענין שנאמר [איוב כט כו] "מבשרי אחזה אלקי", שיראה האלקות מעצמו דייקא.

והנה אדם הראשון לאחר שחטא ונתקלל "וקוץ ודרדר תצמיח לך, זלגו עיניו דמעות. אמר לפניו: רבש"ע אני וחמורי נאכל באבוס אחד, כיון שאמר לו בזעת אפך תאכל לחם נתקררה דעתו". היינו, דחשש לאחר החטא שמא ירד ממדרגתו לשפלות כזו שההשגחה האלקית עליו תהא בשוה לבעל חי, לפיכך זלגו עיניו דמעות. "כיון שאמר לו בזיעת אפך תאכל לחם, נתקררה דעתו", שראה שאף שירד ממדרגתו מ"מ לא הגיע לדרגה השפילה של חמור, אלא הוא בגדר "בזיעת אפך תאכל לחם", היינו, שאין בא לו בקל כמו לחמור שאינו צריך להתייגע וליתן עיניו כלפי מעלה, אלא אחר יגיעה הרבה דווקא, היינו, לפום מדרגתו כך ישיג מזונו. וכמ"ש בגמרא סוף קידושין

תורת רבונה"ק

בְּרֵאשִׁית. (א א)

כתב מרן הרה"ק מלבער טוב זי"ע הי"ד, לרמוז עניין סיום התורה ותחילתו: סיום התורה במלת 'ישראל' והתחלת התורה במלת 'בראשית', והוא אינו מובן לכל המפרשים, עד שרש"י כתב שבעל כורחו המקרא אומר דרשני, ורמזו כדברי חז"ל על ישראל שנקראו ראשית. נמצא שהתחלת התורה וסופה נרמזו ישראל להיותם תכלית הבריאה והתורה, כי לא בשמים ולא למלאכים נחוצה, רק לישראל עמו ועדתו תכלית ומבחר הבריאה כולה, והבן. (וידבר משה לשמחת תורה)

***

בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֱלֹקִים אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ. (א א)

הרה"ח ר' לייבל פרידמן ע"ה היה מספר על רום מעלתו של מרן החלקת יחושע זי"ע כפי שראה עוד בהיותי ילד קט, ממעשה שהיה פעם באחת השבתות שהסתופף בצלו של ה"דברי בינה", הורה לו הרבי בתחילת ה'טיש' (אחרי 'קידוש' או 'המוציא') שילווח את נכדו הקטן יחיאל יחושע אל ביתו [בעת פטירת ה'דברי בינה' היה הנכד כבן ארבע שנים בלבד]. בדרך חלפה על פניהם רכבת קיטור בקול רעש גדול. באותם ימים היתה הרכבת פלא וחדוש מעורר השתאות. הרעש האדיר שהתגלגל בסביבה הגביר את עוצמתה. אולם הילד הקט פנה אליו בשאלה: "נכון שהכח של בורא העולם הוא הרבה יותר גדול?!"

***

בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֱלֹקִים. (א א)

כאשר בא מרן היהודי הקדוש זי"ע לעיר מגורי אביו פשעבז, באו אליו כל הלומדים לקבל שלום, ואאמו"ר ז"ל סיפר שהיה לומד אחר כך עמם בהמשנה של שנים או חזין [משנה ראשונה של בבא מציעא] כל התורה שבכתב בדרך נוטריקין, והיה אומר כי בב"א נוטריקין בראשית ברא אלקים. ודפ"ח. (כתר היהודי הקדמה)

***

וַיֹּאמֶר מֶה עֲשִׂיתָ קוֹל דְּמִי אָחִיךָ צִעֲקִים אֵלַי וְגו'. (ד י)

פעם אמר מרן רבי נתן דוד משידלאווצא זי"ע, כי השי"ת אמר לקין "מה עשית", לכאורה מה השאלה הלא הוא עשה עבירה כזה, (טוט אס אזא עבירה). רק כל עבירה שעושים נלקח זאת מעבירה שעשה מקודם כי 'עבירה גוררת עבירה', וזהו שאמר לו השי"ת "מה עשית", רצונו לומר איזה עבירה עשית מקודם שגרר אותך לעשות עבירה גדולה כזה. (אוצר ישראל)

***

לזכר עולם
הרה"ח ר' צבי דוב ב"ד שלום ז"ל
שווארץ
נלב"ע שבת בראשית ללא זש"ק

ברכת מזל טוב
לידידינו הרה"ח ר' רפאל פרידמן הי"ו
לדגל הולדת הבת
זכות רבותינו הקדושים יעמוד לו לברכה והצלחה
ונחת מכל יוצאי חלציו בכריאות גופא ונהודיה מעליה

הפצת הגליון
נתרם לעילוי נשמת
הרה"ח ר' כתריאל שלום
ב"ר מאיר ז"ל
ליכטמאן

נלב"ע שבת בראשית
כ"ט תשרי תשס"ג